

Suomalaisen Tiedeakatemian varainkäyttö

TIEDEAKATEMIAN VARALLISUUS

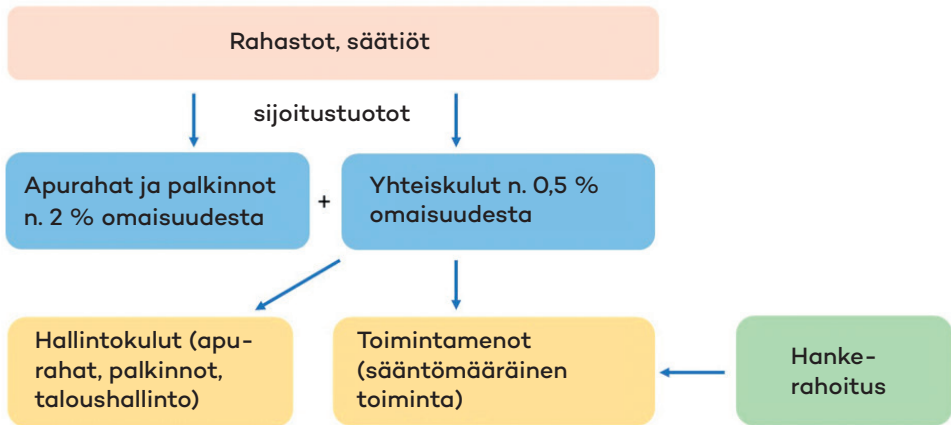
Tiedeakatemian ja sen hallinnoimien omakatteisten rahastojen (Vilho, Yrjö ja Kalle Väisälän rahasto, Eino Jutikkalan rahasto, Matematiikan rahasto ja Suomalaisen Tiedeakatemian Emil Aaltosen rahasto) varallisuuden arvo oli vuoden 2023 lopussa 208,6 miljoonaa euroa (195,3 miljoonaa euroa vuonna 2022). Yhdistyksen varainhoitoa ohjaa sijoitusstrategia, joka on hyväksytty hallituksen kokouksessa 2017 ja päivitetty 2021. Sijoitusomaisuuden tuoton tarkoituksena on kattaa Tiedeakatemian ja sen rahastojen jakamat apurahat ja palkinnot sekä toiminnan menot.

Merkittävä osa Tiedeakatemian varoista on sijoitettu osakkeisiin. Osakesijoitukset on tehty Helsingin pörssissä noteerattuihin osakkeisiin ja ulkomaisiin pörssiyhtiöihin osakerahastojen kautta. Suurin yksittäinen sijoitus on Väisälän rahaston 5 % omistus Vaisala Oyj:n osakkeista, jonka arvo vuoden 2023 lopussa oli 73 miljoonaa euroa. Muut sijoitukset kohdistuivat osakkeisiin

65,5 %, korkorahastoihin 19,5 %, kiinteistöihin 6,5 % ja pääomarahastoihin 8,5 %. Maantieteellisesti merkittävimmät sijoitusten kohteet olivat Suomi 53 %, muut Pohjoismaat 2 %, EU 13 %, Yhdysvallat 18 %, Japani 1,6 %, Kiina 0,8 % ja Intia 0,5 %.

Osake- ja korkosalkku oli täyden valtakirjan salkunhoidossa. Pääsalkunhoitajana on toiminut Nordea ja toisena salkunhoitajana on ollut Evli. Salkunhoidon ulkopuolella olivat ns. vaihtoehtoiset sijoitukset (suora kiinteistöomistus, kiinteistörahastot, pääomarahastot) sekä Vaisala Oyj:n osakkeet. Väisälän ja Jutikkalan rahastot omistavat Mariankatu 5:n toimistohuoneistojen osakkeet, joiden kirjanpitoarvo oli noin 3 miljoonaa euroa. Muutoin kiinteistöinvestointeja on tehty pääosin eQ:n kiinteistörahastojen kautta. Tiedeakatemian vaihtoehtoisten sijoitusten ohjelmassa sijoitetaan kiinteistörahastojen lisäksi listaamattomiin yrityksiin private equity -rahastojen kautta. Pääyhteistyötahona on Hamilton Lane.

Tiedeakatemia kiinnittää erityistä huomiota sijoitusten vastuullisuuteen.

Kuva 1. Suomalaisen Tiedeakatemia talouden rakenne

Sijoitusten ESG-riskiluokitus on matala 19,3. Tiedeakatemia hiilijalanjälki on 189,4 hiidioksiditonnia/milj. USD, mikä on hieman korkeampi kuin kansainvälisten hajautettujen vertailuindeksien. Tämä johtuu Tiedeakatemia sijoitusten painotuksesta Helsingin pörssiin, jonka hiilijalanjälki on jonkin verran verrokki-indeksiä korkeampi.

Vuoden 2023 aikana Tiedeakatemia hallinnoiman omaisuuden markkina-arvo kasvoi n. 14 miljoonaa euroa. Tämä johtui erityisesti Yhdysvaltojen osakekurssien positiivisesta kehityksestä. Samalla kertyi osinko-, korko- ja vuokratuottoja 3,9 miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuuden tuotto (omaisuuden arvon muutos sekä osinko-, korko- ja vuokratuotot omaisuudenhoitokulujen jälkeen) ilman Vaisala Oyj:n osakkeita oli 8 % (-10 % vuonna 2022). Vaisala Oyj:n osakkeet mukaan lukien tuotto oli 6 % (-17 % vuonna 2022).

Tiedeakatemia hallinnoi myös Emil Öhmannin Säätiötä sekä Hilkka ja Otto Brusiinin Säätiötä, joiden luvut eivät sisälly

edellä mainittuihin. Näiden säätiöiden yhteinen varallisuus oli vuoden lopussa n. 4,7 miljoonaa euroa.

TOIMINNAN KULUT

Tiedeakatemia varsinaisen toiminnan kulut olivat yhteensä 1 532 060 euroa, josta henkilöstökulut olivat 993 345 euroa. Toiminnan kulut katettiin Tiedeakatemia omien sijoitusten tuotolla sekä omakattaisilta rahastoilta ja Tiedeakatemia hallinnoimilta säätiöiltä perityillä yhteiskulukorvauksilla. Lisäksi Tiedeakatemia sai toimintaansa merkittävää ulkoista hankerahoitusta (”Tieteelliset ilmiökartat: Tutkitun tiedon vaikuttavuutta edistävän toimintamallin kehittäminen”, Jane ja Aatos Erkon säätiö). Julkaisutoiminnan menot katettiin valtion avustuksella ja julkaisujen myyntituotoilla. Varsinaisen toiminnan kulut olivat 38 % Tiedeakatemia ja sen rahastojen sijoitusten tuottamasta kassavirrasta (osinko-, korko- ja vuokratuotot) ja 0,6 % sijoitus-

omaisuuden arvosta, hankerahoitus huomioiden alle 0,5 %. Tilikauden alijäämä oli 46 254 euroa.

Tiedeakatemian tulojen jakautuminen menoluokkiin ilmenee kuvasta 1.

Rahastoista ja Tiedeakatemian omista varoista myönnettiin apurahoja ja palkintoja yhteensä noin 2,6 miljoonaa euroa (vuonna 2022 noin 2,5 miljoonaa euroa):

- Tiedeakatemian omista varoista palkintona 40 470 euroa (41 195 euroa)
- Väisälän rahastosta apurahoja ja palkintoja 2 078 727 euroa (1 734 815 euroa)
- Matematiikan rahastosta apurahoja ja palkintoja 32 440 euroa (117 113 euroa)
- Jutikkalan rahastosta apurahoja ja palkintoja 519 943 euroa (578 427 euroa)

Apurahat ja palkinnot olivat 66 % sijoitusten tuottamasta kassavirrasta ja 1,2 %

vuoden lopun varallisuuden arvosta. Edellä olevien lukujen lisäksi Brusiinin ja Öhmanin säätiöt myönsivät yhteensä 57 000 euroa apurahoja.

OMAISUUDENHOITO- TOIMIKUNTA

Tiedeakatemian omaisuudenhoitotoimikunta toimii varainhoitoasioissa hallituksen ja varainhoitajan tukena. Toimikunnan asema on määritelty Tiedeakatemian 24.11.2017 voimaan tulleissa säännöissä sekä sijoitusstrategiassa. Toimikuntaan ovat vuonna 2023 kuuluneet esimies Kimmo Kaski, varaesimies Tuula Linna, varainhoitaja Pekka Ilmakunnas, pääsihteeri Pekka Aula, matemaattis-luonnontieteellisen osaston sihteeri Juha Kinnunen ja humanistisen osaston sihteeri Päivi Pahta. Kutsuttuina asiantuntijajäseninä toimivat Anders Ekholm ja Ralf Sunell. Toimikunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

*Hannu Vartianen
varainhoitaja*